

Mladý čáp Míra z Mirošova dostává speciální vysílačku

Zalistujme v kalendáři zpět a vraťme se do dubna 2019. Byl čtvrtek dopoledne, osmnáctý den tohoto měsíce, když na služební zásahový mobil zavolal kolega Jiří Vlček z Odboru životního prostředí Plzeňského krajského úřadu: „Stojím pod hnízdem čápa bílého v Nalžovských Horách u Klatov a starosta spolu s místními obyvateli mě upozorňují na skutečnost, že samice již třetí den sedí na hnízdě sama a samec se po úrazu v drátech elektrického vedení na hnízdě už neukázal.“

Ohledně na místo posílám kolegu a fotografa Bohumila Máška. Je třeba informaci ověřit a zjistit, zda samice opravdu zůstala sedět na vejcích sama. Bohouš Mášek po několika hodinách absenci samce potvrzuje, volá hasiče. Z hnízda byla snesena tři nasezená čapí vejce, která okamžitě převáží Vlastimil Voráčkoví do líhně v Roupově. Dojde-li totiž v době sezení na vejcích k úhynu jednoho z rodičů, je třeba vejce okamžitě sundat, jelikož jeden rodič nemá šanci je odchovat a uhlídat. Totéž platí v případě, kdy jde o mláďata mladší čtyř týdnů. Zásahujeme však pouze v případech, kdy úhyn rodiče byl způsobený civilizačním faktorem či lidskou rukou a nejedná se o přirozenou přírodní selekci, souboj či výběr.

Míra, Eda a Arnošt

V podzimním příspěvku jsem vám vyprávěl příběh jedenáctiletého čápa černého, kterého jsme kroužkovali v roce 2008 na hnízdě u Chrančovic (PS). I dnes u čápů zůstaneme, ale tentokrát se vypravíme za čápy bílémi. Celkem tři letošní mláďata jsme se společností Anitra vybavili satelitními vysílači, a tak víme, že zatímco my tady „klepeme kosu“, čápi Míra a Eda si užívají sluníčka v daleké Africe. O tom, jak to vlastně celé bylo a co vše jsme díky vysílačkám zjistili, si dnes můžete přečíst i vy. Nutno snad jen podotknout, že veškeré informace jsou popsány a platí do 15. listopadu 2019, kdy byla uzávěrka tohoto vydání časopisu.

Čápi Eda a Míra vylíhli v Roupově

Každopádně, Vlasta Voráček ze tří vajec z Nalžovských Hor vylíhl tři malá čápata, o která jsme se pak do doby, než byla připravena k adopci do náhradního hnízda, starali u nás na záchranné stanici. Nebylo to samozřejmě poprvé a za 26 let naší činnosti jsme takto řešili, uměle odchováli a následně přidali do jiných hnízd přes 130 mladých čápů.

Čas běžel, čápata rostla. Nastala neděle 9. června 2019, kdy jsme vyrazili na

tradiční monitoring a kroužkování mláďat čápů bílých v námi sledovaných hnízdech v Plzeňském kraji. Spolu s námi jela i tři mláďata, vylíhla z vajíček z Nalžovských Hor. Jedno mládě ke třem vlastním přidává (adoptuje) kolega Miloš Paisker na hnízdo v sídlišti v Horšovském Týně, kde bylo adoptivními rodiči dobře přijato a odchováno. Zbýlá dvě mláďata přidáváme na hnízdo ke dvěma stejně starým čapatům v Chodové Plané u pana Václava Marka. A právě tady, v Chodové Plané, po několika dnech dostávají ona dvě v líhni vylíhla a na stanici odchovaná čápata speciální vysílačky a zároveň i svá jména. Od té chvíle čáp s ornitologickým kroužkem CE 059 je Eda a CE 057 bude Arnošt. Pod těmito jmény je pak dvakrát za den ve speciálním počítačovém programu na mapě sledujeme.

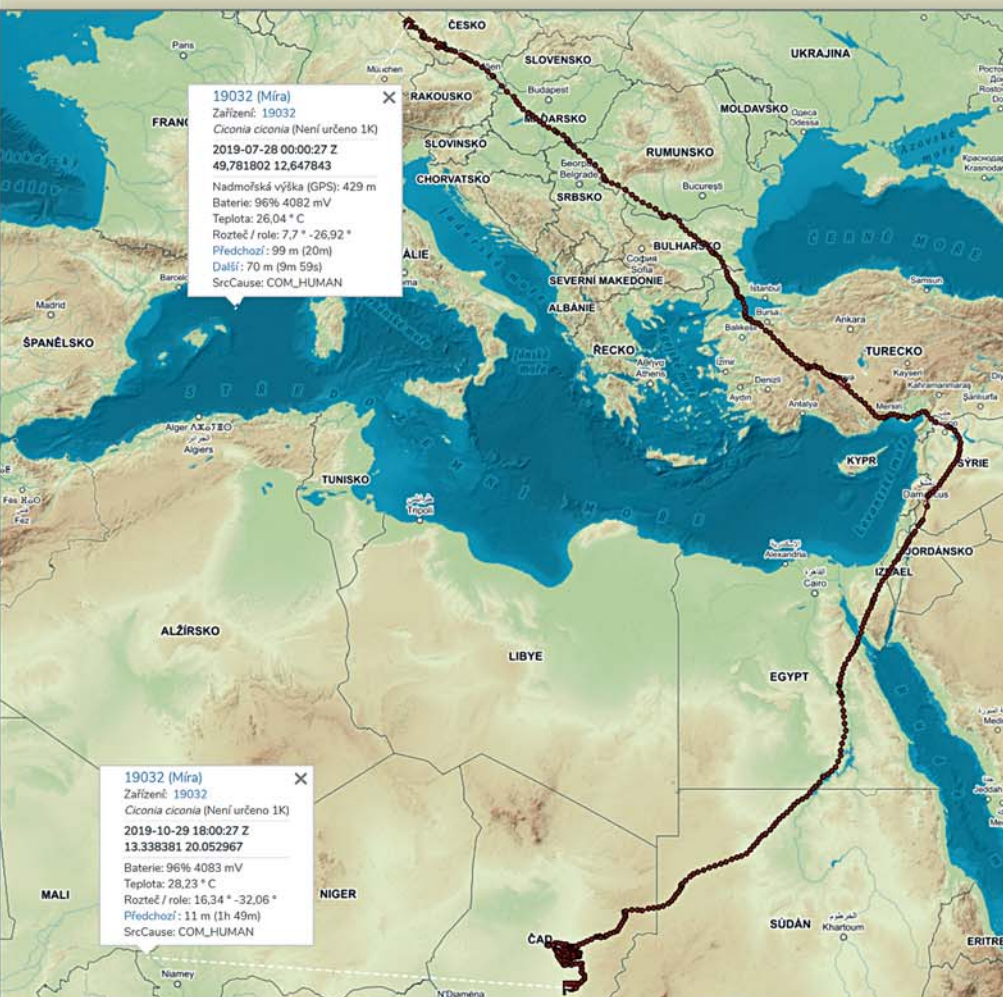
Aby toho nebylo málo, v sobotu 22. 6. 2019 odchytili obyvatelé Mirošova na silnici pod hnízdem na komíně místního zámku kousek od náměstí dalšího mladého čápa. Ten rovněž před vypuštěním dostává ornitologický kroužek CE 250, vysílačku a jméno Míra. I přesto, že Míra byl z Rokycanska, byl po krátké rekonvalescenci

Čáp Míra byl po rekonvalescenci 11. 7. 2019 vypuštěn v Tisové u Tachova

Čápi Eda a Míra dva týdny po sobě vyletěli téměř stejnou trasou

Letová trasa čápů Edy a Míry z domova až do Afriky

vypuštěn (11. 7. 2019) v krajině pro čápy zaříbené, a to rovněž na Tachovsku. Nebylo to však u Chodové Plané, ale kousek od Tachova u obce Tisová.

Sečteno a podtrženo, k 15. listopadu 2019 máme s vysílačkami celkem tři čápy bílé, které jsme vypustili na Tachovsku a které díky této moderní vymoženosti máme možnost sledovat. Eda a Míra zhruba dva týdny po sobě vyletěli téměř stejnou trasou. Z Tachovska na Roupov, dále pak na Klatovy do Vodňan s odbočkou do Vlachova Březí, zpět na České Budějovice a Vídeň. Tím pádem přes Rakousko, Maďarsko, při srbsko-rumunské hranici, přes Bulharsko, Turecko, okraj Levantského moře do Sýrie, přes Libanon, Jordánsko, Izrael, Egypt, Súdán až do Čadu, kde momentálně zimují v odlehle oblasti močálů a bezejmenných řek.

Arnošt se moc nepovedl. Z hnízda v Chodové Plané se nejdříve přesunul necelé 4 km do Plané před supermarket, kde skákal u sádek, po střeších zaparkovaných automobilů a také chvíli „řídil“ dopravu na sousední křižovatce. Následně

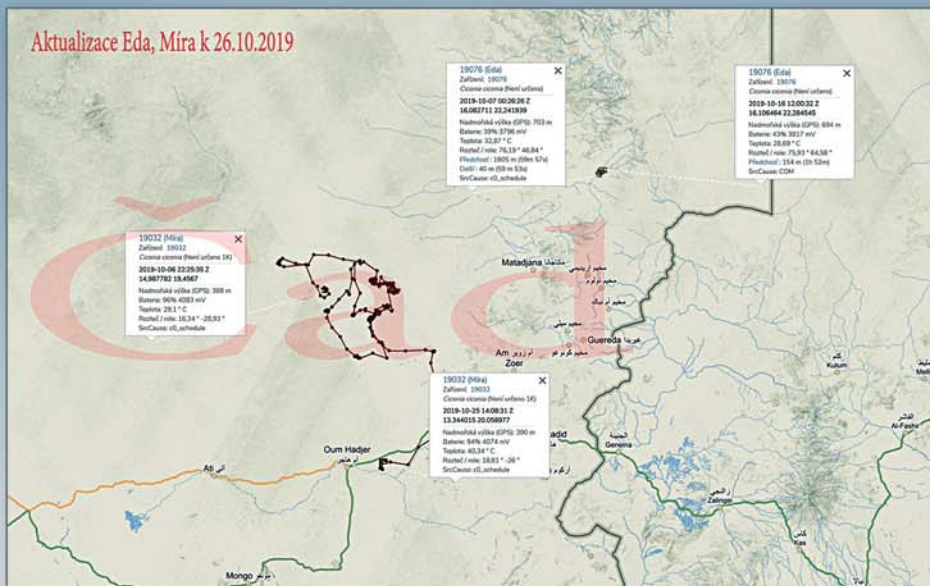
Čápi Eda a Arnošt – příprava k adopci v Chodové Plané

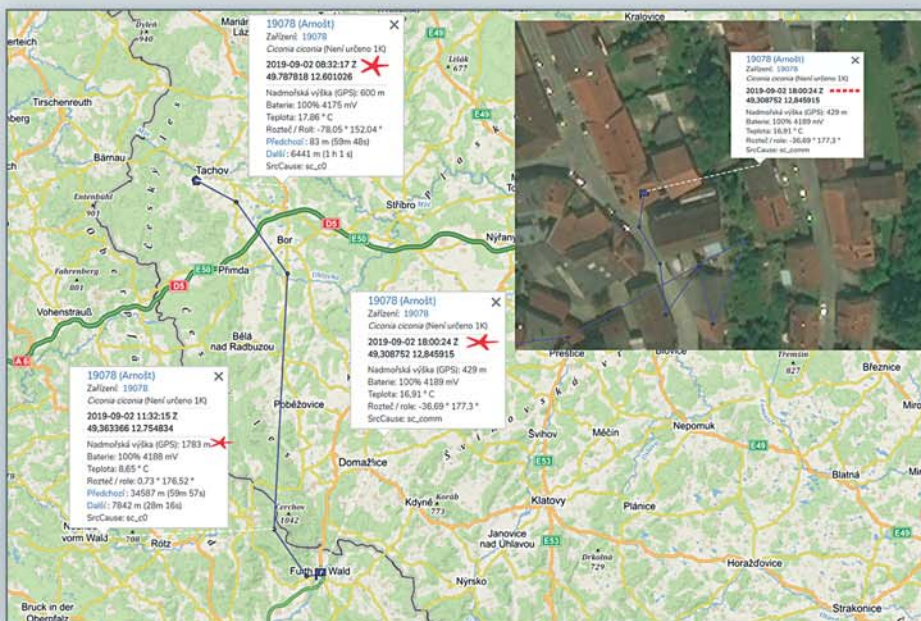
V Chodové Plané byli čápi Eda a Arnošt přidáni do hnízda ke dvěma stejně starým čápům

Pokračování na straně 24 ...

... dokončení ze stany 23

Eda a Míra – aktualizace pohybu k 26. 10. 2019

Mapa pohybu čápa Arnošta

narazil do zdi u pivovaru a skončil jako pacient v Záchraně stanici živočichů v Tachově (Studénce). Tady byl ošetřen a vypuštěn, pak letěl rovnou do Německa, do Furth im Waldu se zastávkou v naší Železně Rudě a dál až do Pasova. Odtud se vydal rovnou do nedalekého Vogelpark Irgenöd (ptačího parku), kde spolu s dalšími čápy využívá pohostinnosti německých kolegů a pravděpodobně tam zůstane celou zimu.

Jsmě rádi, že všichni tři čápi stále žijí, vysíláčky vysílají, ale dost často zažíváme i krušné chvíle. Tak například s Mírou. Poslední zprávu o něm jsme dostali 25. 8. 2019, byla z lokality Izrael kousek od Egypta a Saudské Arábie. Tady se nám Míra ztratil ze signálu a ozval se až po dvou měsících. Chybějící data se doplnila a vše nasvědčuje tomu, že se spolu s ostatními čápy zdržuje v Čadu kolem města Oum Hadjer, Zoer a Matadjana. Zpráva přišla v momentě, kdy se čáp dostal ve správný okamžik na správné místo pokrytí, a data mohla být odeslána. Na celkové mapě Afriky je pak Míra kousek pod Edou, který se stále hlásí z lokality bezejmenných řek nad městem Matadjana, rovněž v Čadu.

Držme čápům palce, ať se k nám s jarním číslem Vítaného hosta zase bezpečně vrátí a my vám budeme moci ukázat mapy i fotografie z jejich daleké cesty.

■ Karel Makoň
DESOP Plzeň

Nalžovské Hory 18. 4. 2019
– opuštěným čápem celý příběh začal

Ze tří velkých vajec čápů z Nalžovských Hor se v Roupově úspěšně vylíhla mláďata

